Kinh Phù-di (Bhūmija Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

126. KINH PHÙ-DI (Bhũmiịa Sutta)1

223. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú ở Rajagaha (Vương Xá), Veluvana (Trúc Lâm)? tại chỗ nuôi dưỡng sóc. Rồi Tôn giả Bhumija2 (Phù-di) vào buổi sáng đắp y, cầm y bát, đi đên trú xứ của Vương tử Jayasena. Sau khi đên, ngôi trên chô đã soạn sẵn. Rồi Vương tử Jayasena đi đến Tôn giả Bhumija. Sau khi đến, nói lên với Tôn giả Bhumija những lời chào đón hỏi thăm? sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu rôi ngôi xuông một bên. Ngôi xuông một bên, Vương tử Jayasena thưa với Tôn giả Bhumija: Thưa Tôn giả Bhiimija, có một số Sa-môn, Bà-la-môn có lý thuyết như sau, có quan điểm như sau: "Nếu có ước nguyện,34hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu có và không có ước nguyện/ hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vj."Ở dây, bậc Đạo sư của Tôn giả Bhumija có nói gì? và có lập luận gì? Thưa Vương tử, tôi không tận mặt Thế Tôn được nghe như vậy? được ghi nhớ như vậy. Và sự việc này xảy ra, Thê Tôn có giải thích như sau: "Nêu có ước nguyện, hành Phạm hạnh không chánh đáng (ayonisoỴ thời không đạt được quả vị; nếu không có ước nguyện, hành Phạm hạnh không chánh đáng, thời không đạt được quả vị; nếu có và không có ước nguyện, hành Phạm hạnh không chánh đáng5 thời không đạt được quả vị; nếu không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh không chánh đáng, thời không đạt được quả vị. Còn nếu có ước nguyện, hành Phạm hạnh một cách chánh đáng? thời đạt được quả vị; nếu không có ước nguyện, hành Phạm hạnh một cách chánh dáng, thời đạt được quả vị; nếu có và không có ước nguyện, hành Phạm hạnh một cách chánh đáng, thời đạt được quả vị; nếu không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh một cách chánh đáng, thời đạt được quả vj." Thưa Vương tử, tôi

1 Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kinh là Phủ-di kỉnh (r.01. 0026.173. 0709c22). 2 Cậu của Jayasena (MA. IV. 199). Vị này xuất gia với những người bạn Sambhũta (Sĩtavaniya), Jeyyasena, Abhirãdhana (ThagA. I. 47). 3Ẫsancepỉ karitvã, sau khi phát lời nguyện vọng, mong cầu. Xem Vin. I. 260. 4 Khi có nguyện vọng này, khi có nguyện vọng khác. Xem MA. IV. 199.

không tận mặt Thế Tôn được nghe như vậy? được ghi nhớ như vậy. Sự việc này xảy ra, Thế Tôn có giải thích như vậy. -Nếu Đạo sư của Tôn giả Bhumija thuyết lý như vậy, lập luận như vậy, thời tôi nghĩ rằng chắc chắn vị Đạo sư của Tôn giả Bhumija đứng cao hơn trên đầu5 tất cả Sa-môn, Bà-la-môn tầm thường. Rồi Vương tử Jayasena mời Tôn giả Bhumija dùng với bát ăn (thãlipãka) của mình.67* 224. Rồi Tôn giả Bhumija, sau bữa ăn khất thực trở về, đi đến chỗ Thế Tôn, sau khi đến, đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên5 Tôn giả Bhumija bạch Thế Tôn: Bạch Thê Tôn, ở đây9 vào buôi sáng con đăp y, câm y bát, đi đên trú xứ của Vương tử Jayasena, sau

khi đến, con ngồi trên chỗ đã soạn sẵn. Bạch Thế Tôn, Vương tử Jayasena đến chỗ con, sau khi đến, nói lên với con những lời chào đón hỏi thăm, sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, bạch Thế Tôn, Vương tử Jayasena nói với con như sau: "Thua Tôn giả Bhumija, một số Sa-môn? Bà-la-môn... bậc Đạo sư của Tôn giả có nói gi, có lập luận gi?" Khi được nghe nói vậy, bạch Thế Tôn, con có nói với Vương tử Jayasena, như sau: “Này Vương tử, tôi không tận mặt Thê Tôn, được nghe như sau5 được ghi nhớ như sau... Tôi nghĩ rằng chắc chắn Đạo sư của Tôn giả Bhumija đứng cao hơn trên đầu tất cả Sa-môn9 Bà-la-môn tầm thường/5 Bạch Thế Tôn, không hiểu hỏi như vậy, trả lời như vậy? con có nói đúng lời Thế Tôn nói, con không xuyên tạc Thế Tôn với điều không đúng sự thực, con đã giải thích đúng pháp, tùy pháp, và một vị đồng Phạm hạnh nói đúng pháp, tùy pháp sẽ không có lý do để chi trích?^ -Thật vậy, này BhũmIja? được hỏi vậy, được trả lời vậy, ông nói đúng lời Thế Tôn nói, ông không xuyên tạc Ta với điều không đúng sự thực, ông đã giải thích đúng pháp, tùy pháp, và một vị đồng Phạm hạnh nói đúng pháp, tùy pháp không có lý do gì để chỉ trích. Này Bhũmija? những Sa-môn hay Bà-la-môn nào có tà kiến, tà tư duy, tà ngữ, tà nghiệp, tà mạng? tà tinh tấn, tà niệm, tà định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu họ có và không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị; nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời không đạt được quả vị. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp,8 này Bhũmija, để đạt được quả vị.

5 Muddhãnam marine ãhacca titthati, đứng có thể chạm đầu hay đè đầu xuống, nghĩa là cao hơn tất cả. 6 Kinh Hán tạng viết rằng Vương tử mời ở lại ăn. 7 Vin. I. 234. ^Ayonỉ hesã. Xem s. I. 203, ayonim patinisscyja.

126. KINH PHÙ-DI 971

225. Ví như, này BhUmija, một người cần dầu, tìm cầu dầu, đi chỗ này chỗ kia để tìm dầu, sau khi đổ cát vào thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cát cho ra dầu]. Nếu người ấy có ước nguyện, sau khi đổ cát vào thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cát cho ra dầu]? người ấy không lấy được dầu; nếu người ấy không có ước nguyện, sau khi đổ cát vào thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cát cho ra dầu]5 người ấy không lấy được dầu; nếu người ấy có và không có ước nguyện, sau khi đô cát vào thùng, tiêp tục rưới nước rôi ép [cát cho ra dâu]5 người ấy không lấy được dầu; nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, sau khi đổ cát vào thùng5 tiếp tục rưới nước rồi ép [cát cho ra dầu]? người ấy không lấy được dầu. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp, này Bhumija, để lấy được dầu. Cũng vậy, này Bhumija, những vị Sa-môn hay Bà-la-môn có tà kiến, tà tư duy... tà định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ không đạt được quả vị; nếu họ không ước nguyện... có và không có ước nguyện... không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ không đạt được quả vị. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp, này Bhumija, để đạt được quả vị. Ví như, này Bhũmija? một người cần sữa, tìm cầu sữa, đi chỗ này chỗ kia để tìm sữa, nắm sừng con bò cái con để vắt sữa. Nếu người ấy có ước nguyện, năm sừng con bò cái con đê văt sữa,

người ây không lây được sữa; nêu người ây không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, nắm sừng con bò cái con để vắt sữa, người ây không lây được sữa. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp, này Bhũmija5 để lấy sữa. Cũng vậy5 này Bhumija, các vị Sa-môn hay Bà-la- môn có tà kiến... có tà định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ không đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ không đạt được quả vị. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp, này Bhumija, để đạt được quả vị. 226. Ví như5 này BhUmija, một người cần sanh tô, tìm cầu sanh tô? đi chỗ này chỗ kia để tìm sanh tô, sau khi đổ nước vào một cái ghè9 rồi lấy que khuấy đánh.9 Nếu người ấy có ước nguyện, sau khi đổ nước vào một cái ghè, lấy que khuấy đánh? người ấy không lấy được sanh tô; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, đổ nước vào một cái ghè, lấy que khuấy đánh5 người ấy không lấy được sanh tô. Vì sao vậy? Này Bhũmija? đây không phải là phương pháp để lấy sanh tô. Cũng vậy? này Bhũmija? những Sa-môn hay Bà-la- môn có tà kiến... có tà định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ không đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước

9 Matthena ãviỉyeyya: yí dụ vắt sữa trên viết là visãnato avmjeyya', như vậy, chữ ãvỉỉyatỉ còn tối nghĩa và có thể có nghĩa la khuấy, đánh, quấy tròn. Chữ matthena cũng vạy, tạm dịch là cái cây hay cái que đe đánh sữa cho thành sanh tô.

nguyện... nêu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ không đạt được quả vị. Vì sao vậy? Này Bhũmija? đây không phải là phương pháp để đạt được quả vị. Ví như. này Bhumija, một người cần lửa, tìm cầu lửa, đi chỗ này chỗ kia để tìm lửa, người ây đem phân phía trên đô quay lira, rôi cọ xát với một khúc que ướt và có nhựa.10 Nếu người ấy có ước nguyện, đem phần phía trên đồ quay lửa, rồi cọ xát với một khúc que ướt và có nhựa, thời người ây không lấy được lửa; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, đem phần trên đồ quay lửa, rồi cọ xát với một khúc que ướt và có nhựa, thời người ấy không lấy được lửa. Vì sao vậy? Đây không phải là phương pháp, này Bhumija, để lấy được lửa. Cũnệ vậy, này Bhũmija? có những Sa-môn hay Bà-la-môn có tà kiến... có tà định; nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ không đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ không thể đạt được quả vị. Vì cớ sao? Đây không phải là phương pháp, này Bhumija, để đạt được quả vị. Này Bhumija, những Sa-môn hay Bà-la-môn nào có Chánh kiến5 Chánh tư duy, Chánh ngữ, Chánh nghiệp, Chánh mạng, Chánh tinh tấn5 Chánh niệm? Chánh định; nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, họ đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị. Vì cớ sao? Đây là

phương pháp, này Bhumija, để đạt được quả vị. 227. Ví như, này Bhumija, một người cần dầu, tìm cầu dầu, đi chỗ này chỗ kia để tìm dầu? sau khi đổ những hột giống dầu vào cái thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cho ra dầu]. Nếu người ấy có ước nguyện, sau khi đổ những hột giống dầu vào trong cái thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cho ra dầu]9 thời người ấy lấy được dầu; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không có ước nguyện, sau khi đổ những hột giống dầu vào trong cái thùng, tiếp tục rưới nước rồi ép [cho ra dầu]5 thời người ấy lấy được dầu. Vì cớ sao? Này Bhũmija? đây là phương pháp để lấy được dầu. Cũng vậy, này Bhumija, những vị Sa-môn hay Bà-la-môn nào có Chánh kiến... có Chánh định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị; nêu họ không có ước nguyện... nêu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị. Vì cớ sao? Này Bhumija, đây là phương pháp để đạt được quả vị. Ví như. này Bhumija, một người cân sữa. tìm câu sữa. đi chô này chô kia đê tìm sữa, và người ây văt sữa từ nơi vú con bò cái mẹ. Nêu người ây có ước

10 Như M I. 240.

nguyện, vắt sữa từ nơi vú con bò cái mẹ? thời người ấy lấy được sữa; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, vắt sữa từ nơi vú con bò cái mẹ, thời người ấy lấy được sữa. Vì cớ sao? Này Bhũmija? đây là phương pháp để lấy được sữa. Cũng vậy, này Bhumija, những Sa-môn hay Bà-la-môn nào có Chánh kiến... có Chánh định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị. Vì cớ sao? Này Bhũmija5 đây là phương pháp để đạt được quả vị. 228. Ví như, này Bhumija, một người cân sanh t6, tìm câu sanh tô? đi chô này chỗ kia tìm cầu sanh tô, sau khi đổ lạc (dadhỉ) vào trong một cái ghè, rồi lấy cây que khuấy đánh. Nếu người ấy có ước nguyện, sau khi đổ lạc vào trong một cái ghè9 rồi lấy cây que khuấy đánh5 thời người ấy lấy được sanh tô; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, thời sau khi đổ lạc vào trong một cái ghè, rôi lây que khuây đánh, người ây lây được sanh tô. Vì cớ sao? Này Bhũmija? đây là phương pháp để lấy được sanh tô. Cũng vậy? này Bhumija, những Sa-môn hay Bà-la-môn nào có Chánh kiến... có Chánh định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nếu họ có và không có ước nguyện... nếu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị. Vì cớ sao? Này Bhũmịja, đây là phương pháp để đạt được quả vị. Ví như, này BhUmija, có một người cần lửa, tìm cầu lửa, đi chỗ này chỗ kia đê tìm lửa, sau khi mang phân trên đô quay lửa rôi cọ xát với một khúc cây khô không có nhựa.11 Nêu người ây có ước nguyện, đem phân phía trên đô quay lửa rồi cọ xát với một khúc cây khô không có nhựa, thời người ấy lấy được lửa; nếu người ấy không có ước nguyện... nếu người ấy có

và không có ước nguyện... nếu người ấy không có và không không có ước nguyện, đem phần phía trên đồ quay lửa rồi cọ xát với một khúc cây khô không có nhựa, thời người ấy lấy được lửa. Vì cớ sao? Này Bhũmịja? đây là phương pháp để lấy được lửa. Cũng vậy, này Bhũmija5 những vị Sa-môn hay Bà-la-môn nào có Chánh kiến... Chánh định, nếu họ có ước nguyện, hành Phạm hạnh, thời họ đạt được quả vị; nếu họ không có ước nguyện... nêu họ có và không có ước nguyện... nêu họ không có và không không có ước nguyện, hành Phạm hạnh? thời họ đạt được quả vị. Vì sao vậy? Này Bhũmịja, đây là phương pháp để đạt được quả vị. Nếu bốn ví dụ này9 này Bhumija, khởi đến từ nơi ông cho Vương tử Jayasena, thời Vương tử Jayasena tự nhiên tin tưởng ông5 và khi đã tin tưởng, sẽ hành động đúng theo cung cách một người đã tin tưởng ông.

11 M. I. 242.

r < e r . Nhưng làm sao? bạch Thê Tôn, bôn ví dụ này khởi đên từ nơi con cho Vương tử Jayasena? khởi lên một cách tự nhiên, từ trước chưa từng được nghe, 12 như Thế Tôn được? Thế Tôn thuyết giảng như vậy? Tôn giả Bhumija hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

12 Mill. 131(2 ví dụ).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.